

EVANGELIKUS ŐRÁLLÓ

EGYHÁZI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

<p>Megjelenik hetenkint egy íven. Kéziratokat, előfizetési díjakat, hirdetések szövegét és díját a szerkesztő-kiadó címére kell küldeni.</p>	<p>FELELŐS SZERKESZTŐ-KIADÓ: GEDULY HENRIK evang. lelkész, NYIREGYHÁZA.</p>	<p>A lap ára: Egész évre 12 K Félévre 6 K Negyedévre 3 K Egyes szám ára 40 fillér. * Hirdetés ára oldalanként 40 korona. *</p>
<p>TARTALOM-JEGYZÉK: Vezércikk: Ihász Lajos — A vallás- és közoktatásügyi költségvetés és a protestánsok. — Valami Amerikából F. E. — Tárca. Vasárnap reggeli fohász a templomban. Sántha Károly. — Belélet. — Irodalom — Pályázatok. — Hirdetések.</p>		

Ismét súlyos veszteség evangélikus Sionunkban. Ismét összedobbannak a hű evangélikus szívek az együttes gyász, a közös fájdalom leverő bánatában. Elköltözött jeleseink egyike. Immár őseihez tért a dunántúli egyházkerület 10 éven át lelkes, odaadó, kötelességtudó, rendületlen hitű, buzgó felügyelője: ihászi Ihász Lajos.

Az a csodálatos életosztón, amely evangéliumi anyaszentegyházunk ősi autonómiájának keretei között a felelősségteljes vezéri állásokra a jók közül a legjobbakat választja: nyilvánult meg a dunántúli egyházkerület nagy közönségében akkor is, amikor a váratlanul elvesztett kiváló vezér, Radó Kálmán helyére Ihász Lajost választotta meg s az 1899. évi november 29-én Pápán tartott közgyűlésen a bizalom és szeretet megannyi lelkesítő megnyilvánulásai közben fényes állásába őt beiktatta.

Ma pedig „siralomra fordult“ a kerület s vele az egész hazai evangélikus Sion öröme, mert a hű vezér, a példaadó lelkeséggel és önáldozattal működő előljáró nincsen többé.

A veszteség annál érzékenyebb, mert benne hazai evang. egyházunk nemcsak egy állásánál fogva, de méginkább személyes tulajdonainál fogva közbecsülésben és szeretetben álló kiváló tagját veszítette el. Egyike volt azoknak, akik nem az ékesszólás varázserejével, de a tettek tiszteletreméltó lánczolatával, nem a külső zománcként rájuk tapadó tudás fényével, de a szív mélyéből, a művelt kedély mélységeiből fakadó szeretet erejével, nem az állás külső dicsőségével, de igaz benső evangéliumi hit és áldozatkészség folytonosan megnyilvánuló tényeivel tündököltek, vonzottak, lelkesítettek követendő példaként s adtak súlyt minden szavuknak, minden cselekedetüknek. Nem a hangos beszéd, de a zajtalan, szerény, ám áldott cselekvés embere volt. Puritán lélek, becsületes protestáns, hű vezér, kötelességtudó jellem — s épen azért külömbiség nélkül mindenki tiszteletének és szeretetének tárgya, egyházkerületére nézve áldás, népének áldott, jótékony atyja.

Koporsójára benső fájdalommal és tiszteletteljes részvétellel hullattunk könnyeket mi is, akiket nem egyszer feledhetetlen melegséggel lelkesített a hazai protestantizmusért, annak jogos igényei teljesüléséért folytatandó kitartó küzdelemre.

A példájában nyilvánuló hűséget és odaadást babérlombokkal koszorúzza meg hön szeretett evangélikus egyházának hálás kegyelete, mi pedig fájdalomunkban is emelkedett lélekkel valljuk a kidőlt vezér életét méltányló fennkölt főpásztori búcsúztató szavaival: Valóban, Ihász Lajos életküzdeme a jól végzett munka öntudatában, a kötelességteljesítés békés érzetében, a szeretetből kiáradó áldásokban, a megtartott hit égi kincseiben megdicsőült, mert: „ő futását elvégezte, ama nemes harcot megharcolta, a hitet megtartotta, — immár eltépett számára az élet koronája.“

Életrajzi adatairól a következőket jegyezzük fel. Született 1850-ben, Hathalmon (Veszprém m.) Szülei Ihász Imre és Artner Karolina voltak. Atyja Veszprémmegye egyik köztisztjeletben álló földbirtokosa volt. Iskolai tanulmányait Pápán, Sopronban, majd a pozsonyi jogakadémián folytatta. Alig, hogy tanulmányait bevégezte, 22 éves korában már ott láttuk őt az egyházi pályán, a meunyjiben a veszprémmegyei tamásii-gyülekezet felügyelőjévé választotta őt. Az egyházi életpályába annyira beleélte magát, annyira lelkesen teljesítette tisztét, hogy pár év multán a zalai egyházmegyei felügyelővé, majd Rupprecht Lajos után a dunántúli kerület gyámintézeti világi elnökévé választotta s e minőségében Bognár Endre egyházi elnökkel együtt nem egyszer módjában állott nemes evangéliumi hitbuzgóságáról tanuságot tenni.

Származása révén a nagy Kossuth bizalmas barátjával, Ihász Sámuellel, házassága révén (neje Jókay Etelka) a Jókay és Hegedüs családokkal állott közel rokonságban. Am mindez nem lett volna elegendő arra, hogy a kerület felügyelői székére a b. e. Radó Kálmán után őt hívják el. Lankadatlan, buzgó egyházmegyei felügyelői és gyámintézeti működése szerzették meg számára azt a köztisztjeletet, a mely e diszes állás elnyerésére kell. Ker. felügyelői állását a következő nyilatkozattal foglalta el: a mig csak él, mint kerületi felügyelő minden évben 2000 koronát szándékozik adni valamely egyházkerületi kulturális célra. Igéretét hiven betartotta. Áldozatkészségének egyéb fényes jelei során évenként pontosan beszolgáltatva a 2000 korona adományt, a melynek birtokában nagymértékben enyhültek a kőszegi kerületi felsőbb leányiskola fenntartásának gondjai. Ez az iskola volt egyik dédelgetett kedvencze s ez élvezte az ő magát ez iskolát illetőleg 20,000 koronára rugott áldozatkészségét.

A kerület közgyűlésein s elnöki tisztében mindvégig megőrzött higadtt, pártatlan vezéri működése, konziliáns modora, áldozatkészsége egyre növelték az iránta kezdettől fogva táplált köztisztjeletet, úgy, hogy a kerület közönsége s vele együtt az egész egyházegyetem fájó szívvel látta, hogy mintegy két év óta fellépett súlyos baja egyre nehezebb keresztet ró reá, a mely ellen hiába keresett e földön enyhítést. Hosszantartó betegségét példás megnyugvással viselte. Nejének önfeláldozó ápolása volt egyetlen vigasztalása — és a hit, a melylyel még utolsó óráin is a mennyei Atyához fohászkozott. F. hó 6-án végre megváltotta szenvedésétől a halál, a melynek fájdalmas bekövetkezéséről családja és egyházkerülete a következő gyászjelentést adták ki:

Özv. Ihász Lajosné szül. Jókay Etelka ki-mondhatatlan fájdalomtól megtörtén jelentő gyámfiuk Jókay Miklós Mőricz és nényük özv. Petiné szül. Váli Mari nevében is, hogy imádott jó ura, a pártatlan jóságú gyámapa és rokon: Ihász Lajos a dunántúli

ág. hitv. ev. egyházkerület felügyelője, főrendiházi tag, a Ferencz József-rend lovagja, Veszprémmegye törvényhatóságai bizottságának tagja, nagybirtokos, áldásos életének 58-ik, boldog házasságuk 20-ik évében, ma reggel 5 órakor visszaadta nemes lelkét a Teremtőnek. Porrészei e hó 8-án délután 2 órakor fognak Lőrintén megáldatni, s onnét Hathalomra szállítva, ott 9-én délelőtt 11 órakor a családi sírboltban örök nyugalomra helyeztetni. Lőrinte, 1908. évi deczember hó 6-án. Szeretteid és minden jók áldása legyen veled!

A dunántúli ág. hitv. ev. egyházkerület fájdalommal jelenti, hogy hön szeretett felügyelője méltóságos Ihászi Ihász Lajos egyházkerületi felügyelő, főrendiházi tag, a Ferencz József-rend lovagja hosszas szenvedés után, életének 58. évében f. decz. hó 6-án elhunyt Lőrintén. Az osztatlan tisztjelettől környezett felügyelőnek hamvai f. deczember hó 8-án délután 2 órakor fognak Lőrintén megáldatni, s onnét Hathalomra szállítva, deczember 9-én délelőtt 11 órakor a családi sírboltban a végnyugalomnak átadatni. Pápa, 1908. deczember 6-án. Áldott legyen az egyházkerület nemes szívű, lelkes vezérének emléke!

Temetése óriási részvét mellett f. hó 8-án d. u. a Devecser (Veszprém m.) mellett fekvő lőrintei birtokán, a családi kastélyban folyt le. A végtisztjeletelen megjelentek: a dunántúli egyházkerület képviselőiben Gyurátz Ferencz püspök, Vargha Gy., Hofbauer P., Horváth Sándor (tolnai) esperesek, Hrabovszky István Szeniczey Géza esp. felügyelők, Bognár Endre ker. jegyző, Tamaska Lajos helyi lelkész s még mintegy 12 környékbeli lelkész; a bányai egyházkerület részéről Dr. Zsilinszky Mihály v. b. t. t. egyházkerületi felügyelő; a tiszai egyházkerület részéről Geduly Henrik főjegyző, — a ref. testvéregyház képviselőiben Dr. Antal Géza pápai főisk. igazgató, Kiss József esperes, Németh Sándor kerületi főjegyző, Veszprémmegye tisztikara részéről az alispán és a járás főszolgabírája, a Hegedüs és Jókay családok részéről özv. Hegedüs Sándorné, dr. Hegedüs Lőránt, a szomszédos birtokosok, a föld népe stb. stb. A gyászháznál a környékbeli tanítókból alakult énekkar megható gyászkara után Tamaska Lajos helyi lelkész imádkozott, majd Gyurátz Ferencz püspök mondott az elhunyt felett II. Thim. IV. 5—7 alapján mélyen megindító, gyönyörű gondolataival, mindenkit lebilincselő, vallásos tartalmával a sebhezt sziveket megvigasztaló bucsubeszédet. Azután kocsira tették a koporsót, hogy elvigyék Hathalomra, az elköltözöttnek másik birtokára, a hol f. hó 9-én délelőtt folyt le annak a családi sírboltban való elhelyezése, mely alkalommal Horváth Sándor kerületi főjegyző tartott beszédet, Bognár Endre kerületi jegyző pedig a sírbolt előtt imát. — Azzal zárjuk mi is, a mivel a gyászjelentés: Áldott legyen az egyházkerület nemes szívű, lelkes vezérének emléke!

A vallás- és közoktatásügyi költségvetés és a protestánsok.

I.

Midőn e sorokat írjuk, (szombat, december 5), még javában folyik a vallás- és közoktatásügyi miniszterium 1909. évi költségvetésének tárgyalása a képviselőházban. E tárcza költségvetése elé a legnagyobbfokú, szinte lázas érdeklődéssel tekintünk. Hogyne! Hiszen ettől a tárgyalástól vártuk némi megvilágosítást sok függőben levő kérdésnek, ettől vártuk az autentikus forrásból eredő feleletet arra a sok függő kérdésre, amely az 1848. XX. t.-cz. 2-ik és 3-ik §-ának becsületes végrehajtása tárgyában táplált jogos igényeink tekintetében protestáns egyházi közéletünket valóságos méreganyagként állandó izgalomban tartja, az elméket nem engedi a bennső egyházi élet táplálására irányuló eszmeáramlatokkal való foglalkozásra, de örökké a kifelé való tevékenységre sarkallja. Holott míg az előbbi tevékenység természetesen hiterősítő, egysegítő, — addig az utóbbi, amelybe már belejátszik száz és egy külvilági, politikai, nemzetiségi, stb. érdek, természetesen szétválasztó, gyengítő hatású. Épen azért boldogok volnánk, ha már egyszer azt jelenthetnők prot. egyházaink összes tagjainak: örvendjete, a mire századok óta törekszünk, amire tételes törvényeink jogot adnak, amit minden igazság és méltányosság megkövetel, a mi százados szenvedéseitek és nélkülözéseitek természetes jutalma: a teljes vallási egyenlőség és viszonyosság nagy elve immár gyakorlatilag is megvalósult! Oh, de hát hol vagyunk mi még ettől s mikor leszünkmiitt!! Bizony, amint a vallás- és közoktatásügyi tárcza eddigi, előttünk fekvő költségvetési tárgyalásából látjuk, nemhogy közelednénk, de szinte távolodunk e céltól. A néppárt, amely állandóan felszinen tartja a protestáns egyházi törekvések elleni küzdelmet, amely legutóbb is szembehelyezkedve a Kir. Kuriának Koczurek plébános ügyében hozott megfontolt ítéletével, a törvény intenciója elleni állásfoglalásra izgatja a magyar katolikus világot: az 1848. XX. t.-cz. előnyeit a maga javára szeretné biztosítani, de úgy, hogy a protestánsokat viszont ne juttassa hozzájuk. Látszik ez *Jánoky* — *Madosányi Gyula* képviselő fejtegetéseiből, aki a r. kath. egyház sérelmeit panaszolva fel, az 1848. XX. t.-cz. 2-ik §-ának teljes végrehajtását sürgeti, nem kér a katolikus egyház

részére kedvezményeket, csak méltányos, egyforma elbánást a többi felekezetekkel, — a mi magyarul annyit tesz: teljes autonómiát, teljes vagyombirtoklással. — De még inkább kitűnik ez *Ballagi Aladár* felszólalásából, aki protestáns létére nem átalotta azt a hősztrateszi dicsőséget, hogy a protestáns egyházaknak az 1848. XX. t.-cz. teljes végrehajtására irányuló törekvéseit támadja, diszkreditálja és tömjénezzon annak a miniszternek, akinek ha van érdeme, az csak annyi, hogy elődeinek az akkori viszonyok között adott ígéreteit váltotta be, de a többiek beváltásában egyre késik. Micsoda kéjes gyönyörrel tapsolt Ballaginak a néppárt. Micsoda el nem titkolható boldogsággal kiáltotta közbe Hódy Gyula, a jeles klerikális férfiú: Mit csinált Zsilinszky, mint államtitkár!? „Barátaikról ismeritek meg őket.“ Pompás protestáns álláspont, a melynek a néppárt boldogan tapsol. — De szomorú tanulság ránknézve, hogy ügyeinket ilyen alakok képviselik. Le velük a fórumról! Adják át helyöket a becsületes, igaz protestánsoknak. Nem árulók, de hívek kellene nekünk, egyházainknak, nemzeti törekvéseinknek.

(Folyt. köv.)

Valami Amerikából.

Amerikába költözött hitsorsosainkat veszély fenyegeti. Velük senkise gondol. Szétszórta más felekezetiek között élnek. Lelki gondozás hiányában, mint a pásztor nélkül való nyáj ide-oda tévedeznek.

Ha kivándorlottainkról statisztikát készítenénk, jelentékeny számot kapnánk s e lélekszám, ha véglegesen nem, de ideiglenesen is kiszakítva egyházunk testéből, mégis csak veszteséget jelent. Főképen, ha az alább előadandó esethez hasonlóak, az ellenőrzés hiánya miatt, továbbra is ismétlődnek.

Egyházközségemből 25—30 lélek állandóan Amerikában él. Egy kettő haza jön, de helyettük újak mennek ki. Többen ott családot, otthon alapítottak, kiknek egy részét és utódaikat örökre kitörülhetjük egyházunk névlajtsromából. Idegenbe szakadt hiveimet időnként egy-egy levéllel, vallásos iratokkal, egyházi ügyeinket tárgyaló jegyzőkönyvekkel keresem fel. Az összeköttetés fentartására, a pasztorális gyakorlására más módomban nincs. De fájdalom igyekeztem így is vajmi kevés hatással birt, mit kellőképp megmagyaráz a nagy távolság. Vallási és erkölcsi züllöttségükről a hazatérők hoznak szomorú híreket. Egyházunkbeli lelkeszük nem lévén, többnyire az ottani református jelkészek szolgálatait veszik igénybe, kik a hitvallásbeli különbséget könnyű módon igyekeznek el-tüntetni s hiveinket *brevimanu* reformátusok gyanánt kezelik.

Álljon itt a konkrét eset. New-Jersey állam Whar-ton nevű bányatelepén (hivem legnagyobb része itt lakik) H. S. hivem 1907. jun. 15-én házasságot köt H. M. abanymegyei illetőségű református vallásu ha-

jadonnal s e házasságból 1908. év. fiugyermek szü-
letik. Ezelőtt fél évvel e család haza költözött s hogy
házasságuk és gyermekük törvényességét itthon is
igazolhassák, beszerzik az amerikai anyakönyvi kivo-
natokat, melyek alapján házasságuk és gyermekük
születése az itthoni állami anyakönyvbe bevezettetik.
Ezen, az amerikai közjegyző s az illetékes konzulá-
tus által is hitelesített, tehát teljes hitelességű okmá-
nyokban H. S. hivem és ujszülött fia *reformátusnak*
van beirva. Az állami anyakönyvbe is tehát szósze-
rint így kellett bevezetni. Így hivem saját tudtán és
akaratán kívül elvesztette hitvallását s az itteni refor-
mátus egyházközség siet mint új egyháztagot magá-
nak fogadni. Hivem minderről megdöbbenéssel vesz
tudomást, rendületlenül áitlván, hogy egyházát sem
távollettében el nem hagyta, sem pedig elhagyni semmi
áron nem fogja.

Panaszával hozzám jött, segiteném ki valahogy
bajából. Mit tehettem? Mielőtt az ügyet felsőbb helyre
terjeszteném fel, irtam rögtön az anyakönyvi kivona-
tot kiállító magyar ref. missionárius lelkésznek, kinek
assiztálása mellett a házasság kötöttet (mert a házas-
ságot a benszülött presbyterianus lelkész kötötte meg.)
Levelemben kérem, adjon felvilágosítást, hogy minő
körülmények között kötöttet ama házasság s valjon
felületes tévedés forog-e fen, vagy hivem reformá-
tusnak vallotta-e magát? (Ugy látszik okmány, iga-
zolvány ott nem szükséges a házasságkötés előtt,
mert akkor előre kitűnnék minden s a helyzet tiszta
volna), Levelemben választ mindedig nem kaptam.

Mivel hiveim közül többen kötöttek Amerikában
házasságot, ezen eset után azt kell következtetnem,
hogy azon házasságok is hasonló módon kötöttek
el, mi majd esetről esetre fog világosságra jöni.

Ezen dolgot azért kívántam nyilvánosságra hozni,
hogy felhívjam a közfigyelmet amerikai hiveink elha-
gyott helyzetére, továbbá az ottani református lel-
készek amerikaias izű, élelmes eljárására és végül,
hogy egyházunk vezető férfiai keressenek módot,
hogy hiveink hitvallása ott kint ne szenvedjen sérel-
met, itthon pedig az előadott eset, vagy hozzája ha-
sonlók valami módon korrigálhatók legyenek.

(F. E.)

T Á R C A.

Vasárnap reggel: fohász a templomban.

Hálával áldunk Téged, Istenünket,
Hogy fölvirrasztál e szent napra minket.
Szomjuhozik a mi lelkünk Tehozzád,
Világosítsd meg rajtunk a te orczád!
Köröskörül a tájon néma csend ül,
Csak a templom hívó harangja csendül.
Égen és földön béke lengedez —
Fölséges Isten, a te napod ez!

A te napod ez, Aki élsz fölöttünk,
Szent hajlékomba megnyugodni jöttünk.
Kint a világban tövisekre lépünk,
A templom a mi biztos menedékünk.
A mennyország pitvara ez a hely itt,
Ahol az Élet hűs vize megennyhit.
Meggyógyul itt, kít búgond megsebez —
Fölséges Isten, a te napod ez!

Ha itt az ajkon buzgón zeng az ének,
Ugy gerjendez a szív s tisztul a lélek, —
Ha itt imánk: a hit galambja szárnyal,
Megtér a béke zöld olajágával, —
Ha zeng az Ige, Krisztusunk Igéje,
Balzsam ez a szomorkodók szivére,
Mely édes lelki újulást szerez —
Fölséges Isten, a te napod ez!

Hálával áldunk Téged, Istenünket,
Hogy fölvirrasztál e szent napra minket.
Add, hogy mig szívünk Érted égve dobban,
Élő templomid legyünk templomodban!
Szülj minket ujjá szent, nemes életre,
Nem szünő igaz istentiszteletre;
Igy égi jókka! lesz megáldatott,
Fölséges Isten, a te szent napod!

Sántha Károly.

B E L É L E T.

**Az »Országos vallásegjenlőségi szövetség«
vezetősége** arra kéri a Szövetség tagjait és tag-
gyűjtőit, hogy mivel az alapszabályok még eddig nem
érkeztek le a belügyminiszteriumból, a szervezkedés
előmunkálatait sziveskedjenek ugyan teljes buzgalom-
mal tovább folytatni, de a helyi fiokok hivatalos meg-
alakítását hagyják függőben mindaddig, mig a Szövet-
ség vezetősége, az alapszabályok megerősítettése
után, erre őket hirlapilag és körlevélben fel nem hívja.

Érdekes felolvasást fog tartani a pozsonyi
prot. esték e hó 11-ére eső sorozatán Zsilinszky Mi-
hály bányai egyházkerületi felügyelő. A felolvasás
— mint értesülünk — némi részben reflexió lesz Bal-
lagi Aladár hirhedt képviselőházi beszédére s ki fog
terjeszkedni azon visszáságokra és hazugságokra, a
melyek a mostani egyházpolitikai helyzetet jellemzik.
Az estélyt különben Ruyter Mihály, a hős admirális,
a nagy gályarabszabadító születésének 300-ados év-
fordulója emlékére tartják meg a következő részletes
műsorral: 1. Clauder: Gusztáv Adolf hattuyúdala.
(1636) Vegyeskarra alkalmazta Frühwirth Sámuel. Elő-
adja az evang. egyházi vegyeskar. 2. Megnyitó. Dr.
Dobrovits Mátyás, kir. tan., a Protestáns Kör elnöke.
3. A protestantismus történelmi értékéről. Felolvasás,
Zsilinszky Mihály v. b. t. t., a Magyar Prot. Irodalmi
Társaság és Luther Társaság elnöke. 4. Kozma An-
dor: „Agg prédikátor. Szabolcska Mihály: Üldözött
protestáns lelkész éneke a XVII. században. Szavalja
Zöldi Elza úrhölgy. 5. Ruyter Mihály emlékezete. Fel-
olvasás. Dr. Antal Géza, pápai ref. theol. akad. tanár.
6. Kapi Gyula: a) Petröczy Kata Szidónia éneke. b)
Mi Atyánk. Énekli Hanély Flóra úrhölgy. 7. Magyar
gályarabok éneke. Káldy Gyula gyűjteményéből. Elő-
adja az evang. egyházi vegyeskar. A kart Frühwirth
Sámuel vezeti.

Lelkészwálasztás Ipolyveczén. Ipolyvecze,
melynek anyásításához, mint mult számunkban is irt-
tuk, hosszas tárgyalás után a vall. és közokt. ügyi
miniszterium a maga részéről 811 koronával megadta
az anyagi részszerű lehetőséget, hozzáfogván Ipoly-
ság filiájával együtt a lelkészi állás betöltéséhez, f.
hó 29-én küldöttségileg meghívta lelkészének *Krupecz
István* alesperes hontudvarnoki ev. lelkészt, ki azon-
ban az állás elfogadása ügyében döntő választ még
nem adott.

Bohus Pál főesperes ünneplése. Abból az alkalomból, hogy a brassómegyei esperességnek szerény, becsületes főesperesét, Bohus Pált váratlanul királyi kitüntetés érte a királyi tanácsosi czim adományozásával, Apáca községe a környékbeli intelligenciával karöltve egy igen kedvesen sikerült ünnepelésben részesítette a kitüntetett főesperest. November 29-ikére összegyűltek a meghívottak, kiknek sorában ott voltak láthatók úgy Brassó városából mint a csángóság főfőszékéből: Hétfaluból mindazok, akiknek idejük és alkalmuk megengedte, hogy a tisztelők sorába részt vehessenek. Az összegyűlték nevében dr. Pintér Gábor kir. tanfelügyelő a tantestületek élén köszöntötte elsőnek az ünnepeltet, biztosítva őt a brassómegyei tanítóságnak azon jóindulatáról, melyben a főesperesnek eddig is része volt. A lelkészek részéről Deák Sándor, Kiss Árpád, Kiss Béla fejezték ki jókívánásukat, továbbá Szabó Mihály a brassói egyház kurátora. Mindezen üdvözlőkre Bohus Pál érzékeny szavakkal felelt, hangoztatván, hogy e nem keresett, nem kért, sőt jó magát is váratlanul ért kitüntetés csak fokozza benne azt a törekvést, hogy a különböző testületekkel, kartársakkal, egyháztaggokkal, melyekkel a multban is oly szép egyetértés, jóindulat, barátság fűzte össze — a jövőben is fennmaradjon, bizony nem egyszer elcsüggedő, s egyesek hálátlanságból eredő, sokszor elkeseredett lelkületében s fokozza azt a törekvést, hogy e kitüntetésre hovatovább, mind méltóbb lehessen. Most a község, majd a környékbeli intelligencia tisztelgése következett. Az ünnepeltet Mátis András jegyző köszöntötte, hosszabb beszédben méltatván mindamaz érdemeket, melyeket a főesperes a községnek, a nép jólétének érdekében a maga számára megszerzett. A helyi tanítótestület pedig élén az igazgatóval üdvözölte Bohust, mint gondnoksági elnököt. Este a község tüzoltótestülete Horváth Gyula főparancsnok vezetése mellett, fáklyás menetben tisztelgett a kitüntetett lakásán, ahol megjelent ugyszólván az egész község. Este mintegy közel 100 terítékű bankett rendeztetett, melyen az első toasztot ő felsége a magyar királyra Bohus Pál főesperes tartotta, kérte a mindenhatót, hogy éltesse őt addig, amíg a magyart teljesen függetlennek nem látja. Zelenka Pál püspök ömeltóságát köszöntötte fel aztán Deák Sándor lelkész, kiemelve ennek azon kiválóságát, hogy a brassómegyei 12 egyházat egyforma szeretettel öleli magához, egyikkel sem tesz a többi rovására kivételt, egyformán kedves szívének valamennyi. Kiss Béla lelkész Molnár Viktor ömeltóságáról emlékezett meg. Összehasonlította őt egy terebélyes fával, amely csak nemes gyümölcsöt terem, s amelynek egyik legterebélyesebb ága Brassó vármegyére hullatja ezer, meg ezer jótéteményét. Kiss Árpád lelkész Bohus Pált éllette melegen, majd ennek tartalmas és nagyhatású válasza után dr. Pintér Gábor köszöntötte fel igen sok közvetlenséggel az ünnepeltnek kedves feleségét. Távíratok jöttek: Molnár, Meskó, Szierényi államtitkároktól, dr. Skyta Mihály, kir. táblabírótól, Rombauer Emil kir. főigazgatótól és Bohusnak még igen számos más barátjától és tisztelőjétől is. A banketten megjelenők az ünnepeltet hangosan éltetve, a legbarátságosabb hangulatban oszlottak szét.

Amerikai hír. A messze Amerikából vettük az alábbi, egyszerűségében is kedves, jóleső hirt, amelyet minden igazítás nélkül közzéadunk. Nagytiszteletű Főúr! Sziveskedjék ezt a pár sort evangélikus hazái lapba bevenni: A mi magyar Mont Carmeli magyar egyházunk, a mi szeretett papunk nagytt. Schultz Sámuel ki buzgóságával ezt a magyar ág. hitv. egy-

házat megalakította, az ő leköszönése és más nagy egyházba való távozása által — úgy a tót, mint a magyar egyház kedves fiát Schulcz Aladárt, aki egy ideig atyja oldalánál működött, megválasztottuk papunknak s úgy szintén a Lansfordi egyház is, amely 2 egyház közösen tartja papját. Szívből kívánjuk, hogy a nagytehetségű általánosan megszeretett fiatal nagytt. Schulcz Aladár ur foglalja hitbuzgó atyja helyét. Adja Isten úgy legyen. Kérem becses lapját czímemre küldeni. Ide mellékelek 1 Dollárt. Alázatos szolgája Márton Ferencz, a Mont-Carmeli magyar egyház kurátora.

Lelkésziktatás Késmárkon, Nov. 29-én lett beiktatva Kirchknopf Gusztáv, Székely Gyula esperes és Kallath Károly lelkész által. Az új lelkész jó szónoknak bizonyult szószekeken és a fehér asztalnál egyaránt. A lyceum tornatermében tartott közebeden Késmárk színe java részt vett és együtt maradt este 7-ig. Örömműnnp volt ez is. Adja Isten, hogy hatása a ker. lelkeken tartós legyen.

Helyreigazítás. Vettük és adjuk a következő helyreigazító sorokat: A nógrádmegyei dengelegi — legújabb elnevezés szerint egyházás dengelegi — ev. egyház már 1865-ben történt megalakulásakor sem volt kizárólagosan tótnyelvű egyháznak nevezhető, s mint ilyen a schematismusokban sem fordul elő; tótmagyaroknak lett itt is jelezve; mert már filiális hivei, kiknek száma az összes lélekszámnak majdnem felét képezi, kizárólagosan magyarok. De maga az anyaegyház is a jó magyar hazafias szellemű vezetés, és kitűnő iskolai tanítás érdeméből, különösen a legutóbbi 2 évtizedben annyira megmagyarosodott, hogy az egyház zömét képező ifjabb generáció inkább *magyarnak*, mint tótnak vallja magát, a magyar istenitiszteletek száma folyton szaporittatik, s azokban az élemedettebb hívek is mind nagyobb számban szivesen részt vesznek. A confirmandusok már rég óta *magyar* nyelvben tanittatnak s confirmáltatnak; sőt egyéb funktiók is, magoknak a hiveknek kívánságára — az esketések kizárólagosan — magyarul végeztetnek. A gyűlések tárgyalási nyelve is többnyire magyar, valamint a jegyzőkönyvek is magyarul vezetettnek. Mind ezen körülményeknél fogva azt hiszem, hogy az egyházásdengelegi ev. egyház inkább *magyarnak*, mintsem tótnak elnevezhető, legfeljebb magyar-tót jelzővel illelhető. Végezetül még azt az örvendetes eredményt tartom szükségesnek felhozni, hogy itt azoknak aggodalma, akik a magyarosítástól a vallás-erkölcsi hit életet feltették, megdőlt. Dengelegen a vallásosság s erkölcsösség az egész 40 évi czycilus alatt nemhogy csökkent volna, hanem inkább fokozódott. Erről tanuskodik s tudomással bír az egész vidék. A dengelegi lakosság kiváló pontos, szorgalmatos s előretörekvő nép hirében áll. Egyházi épületei összesen, és egyenkint, igaz óriási költségeken, jó karba lettek helyezve, s még sincs e kisdud gyülekezetnek jelenleg semmi adóssága, semmi restantiája. Szeretettel, nyájassággal, s kellő tapintatossággal e jóra való néppel szép eredményeket lehet elérni. Nem dicsekvési viszketet, sem hizelgés, hanem a valóság lelkiismeretes constatalása vezetett s ösztönzött engemet e sorok megírására; így óhajtván megokolni a fenti rektifikációt, mintha volt egyházam pusztán tótnyelvű lenne! Jó azt tudniok azoknak, akik az egyházásdengelegi üresedésben levő lelkészi állásra tán reflektálnak. Isten velünk! Szives hazafias s hittestvéri üdvözléttel. Kelt Rimaszombatban, 1908. december 2. Szerető testvére az Urban Wallentinyi Samu, volt dengelegi s jelenleg nyugalmába vonult ev. lelkész.

Az Országos Valláseggyenlőségi Szövetség választmánya gróf Dégenfeld József elnöklete alatt 1908. decz. 6-án Budapesten ülésezett, amelyen Hamar Isván ügyvezető titkár jelentést tett a folyó szervezkedés munkájáról, hogy a belépési felhívások kinyomatva és már részben széjjel is küldve lettek, de tekintve azon sok munkát, amelyet neki el kell végeznie s az ő igen nagy elfoglaltságát, segítő erőt kér, amit a választmány méltányolt s felhatalmazta ügyvezető titkárát, hogy egyelőre ideiglenesen segítő erőt alkalmazzon. — Igen hosszú és terjedelmes vitára, illetve megbeszélésre adott alkalmat egy szövetségi lap megindításának eszméje. Több egészséges terv és gondolat merült fel, de a választmány határozni nem tudott, mivel még ez idő szerint igen kevés anyagi eszköz áll rendelkezésére, s ezért a lap ügyének tanulmányozására s a lehetőség szerinti mielőbbi megindítására egy bizottságot küldött ki, amelybe a sajtó képviselőit is belevonták. — Végül még egy igen fontos ügy került tárgyalás alá, i. e. az, hogy fel kellene valamiképen világosítani az országgyűlés képviselőit, hogy a kormány által tervezett kath. lelkészi kongrua mily újabb anyagi előnnyel fogja a kath. egyházat felruházni, akkor, a midőn a nagy állami dominiumok még mindig a kezében vannak s a kath. főpapok annak idején meg önmaguk ajánlkoztak arra, hogy a róm. kath. lelkészek kongruáját a felesleges püspöki jövedelmekből fedezni, illetve rendezni fogják. Ez ügyben a mozgalom megindítása a szövetségi alapszabályok rövid időn belül való kormányhatósági megerősítésétől tételt függővé; a mennyiben azonban ez késedelmet szenvedne, úgy a feladat a protestáns sajtóra hárul.

Jótekonyság. A tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület *rozsnói fiu- és leányárvaházának* felügyelő-bizottsága a következő figyelemreméltó esdőszózatot intézi a nemesen érző hivekhez, melyet minden olvasónknak szives figyelmébe ajánlunk: A kegyes olvasónak üdvöt az Urban! A tiszai ág. hitv. evang. egyházkerület 25 évvel ezelőtt nyitotta meg fiu- és leányárvaházát Rozsnón. Nem állott rendelkezésére sem alapítvány, sem egyéb anyagi biztosíték, csupán a Gondviselésbe helyezett bizalom volt reménységének kutforrása. És miként hajdanában Francke fillérekkel kezdett nagy művéhez, úgy az egyházkerület is filléres szeretetadományokból teremtette meg egyik legszébb intézményét; a kerületi árvaházat. Negyedszázada immár, hogy ez az árvaház, vallásos és hazafias szellemben, híven szolgálja a szegénynevelés ügyét. E nemescélu működését lehetővé tették az áldozatkész Emberbarátok, Egyházak és Iskolák az ő kegyes adományaikkal, tagsági illeteikkel és gyűjtéseikkel. Midőn a folyó évi november hó 10-én lezárult negyedszázados multra visszatekintünk, az isteni Gondviselés iránt nyílik ajakunk forró hálára s a hálás köszönet érzelmeit tápláljuk szívünkben az intézetünket szeretettel, fáradhatatlanul, hosszú 25 éven keresztül gyámolító minden nemeskeblű Emberbarát iránt, kiknek szives támogatását, pártfogását és áldozatkészességét kérjük a jövőre is. Amennyiben pedig az árvaházunkat kegyesen gyámolító tagok önként és szivesen felajánlt 3 évi tagsági kötelezettsége az 1908-ik év végével lejár, tisztelettel kérjük ezen régi barátait intézetünknek, valamint minden ügyünk iránt lelkesedni tudó egyént: méltóztassék kerületi árvaházunk rendes vagy rendkívüli tagjai közé belépni, lekötelezven magukat arra, hogy árvaházunkat, mint rendes tag évi 12 koronával, vagy pedig mint rend-

kívüli tag évi 6 koronával három éven át, (1909., 1910. és 1911-ben), tagsági illetek czimén kegyesen segélyezendik; vagy pedig kötelezettség nélkül, egyszersmindenkori kegyadományukkal legyenek szivesek támogatni bennünket. Hitrokoni szeretettel kérjük egyh. Női Gyámintézeteinket és a Nőegyleteket, hogy árvaházunk ügyének felkarolását is foglalják be jótékony-ságot árasztó munkakörükbe; emlékezzenek meg szegény növendékeinkről s tegyék lehetővé, hogy részükre — az árvaház huszonöt éves fenállásának emlékére — szép karácsonyfaünnepélyt rendezhessünk. Hogy negyedszázados fennállása alatt az embermentés és nevelés mezején, szerény eszközei mellett is, minő munkát végezett s minő eredményeket ért el árvaházunk, arra nézve szolgáljon némi tájékozásul a következő számadat. Az 1883-ik év november 10-én megnyitott ker. árvaházba 1908. november 10-ig (tehát 25 év alatt) felvétetett: 115 fiu és 87 leány = 202 gyermek, és pedig a brassói egyházmegyéből 5, a gömöriből 81, a hegyaljaiból 20, a kishontiból 7, a liptóiból 8, a sárosiból 10, a szepesi városaiból 18, a tátraaljaiból 4, a tiszavidékiből 9; továbbá: bányakerületi 25, dunáninneni 8, dunántuli 5, trieszti 1 és boszniai 1. E 202 növendékből a 25 év alatt meghalt 3 fiu és 1 leány; testileg, lelkileg megerősödöten elbocsátatott 86 fiu és 65 leány = 151, jelenleg gondoz az intézet 26 fiut és 21 leányt = 47 növendéket. A számot alig tévő csekély főkénkel szemben, a gondozásba vettek ilyen nagy száma s az évről-évre emelkedő nagy drágaság, annyira növelték kiadásainkat, hogy a nemes emberbarátok szives áldozatkész-sége és támogatása nélkül nem teljesíthetné szent hivatását intézetünk: pedig ezeken kívül még sok szegény elhagyatott árva kéri és várja fölvetelét, de nem tehetünk eleget minden kérésnek, mert hiszen az 1907-ik évet is 2798 kor. 35 fillér deficittel zártuk s az 1908-ik év pedig ennél is nagyobb fenyeget. A nemes és szent ügy érdekében, a parancsoló szükség által is kényszerítve újítjuk meg kérésünket, bizva az isteni Gondviselésben, nemeslelkű emberbarátaink, hitsorsosaink megújuló áldozatkészességében! Az aláírási ivenk folyó évi december 20-ig Terray Gyula főesperes s árvaházi egyh. elnökhöz Rozsnóra küldendők vissza, ugyszintén hozzá küldendők a kért és remélt kegyadományok is. Az cddigi pártfogást hálá-san megköszönve, árvaházunk ügyét úgy a nemes Egyházak, Iskolák, Nőegyletek, Gyámintézetek, köz-ségi és városi Elöljáróságok, valamint minden nemeskeblű Emberbarát szives jóindulatába ajánlva, hazafias üdvözléssel maradtunk árvaházunk kegyes pártfogóinak. Rozsnón, 1908. november 17-én, alázatos szolgálói: Terray Gyula, főesperes, árvaházi e. elnök. Hevessy Bertalan, világi elnök. Egyed Dávid, árva-atya. 5699/908. Tiszai egyházkerületünknek Rozsnó városában elhelyezett árvaházát, a mely a folyó évben is 47 növendéket gondoz, ápol, nevel, őket lakással és ruházattal látja el és iskolába járattja, a kegyes jöltevők pártfogoló jóindulatába melegen ajánlom. K. Zelenka Pál, püspök.

A balfi evang. egyházközség a soproni egyet. theol. akadémia tanárainak és hallgatóinak közreműködésével, advent 1. vasárnapján, a gyülekezeti templomában vallásos ünnepélyt rendezett. Közének után a helybeli lelkész imádkozott és olvasta fel a Szentírásból Ján. jel. I. 4—8-at. A theologiai énekkar 2, a helybeli dalegylet 1 számmal gyönyörködtette az áhítatos közönséget. Közben Stráner Vilmos theol. tanár olvasta fel a közsajnálatra megbetegedett Jausz

Vilmos theol. tanárnak adventi tárgyú elmélkedését, szépen vázolja a sötétség oszladozását, a világ világosságának erősödését, Krisztus megjelenését. — Vágner József theol. ak. hallgató Gerok: „Advent“, Stiegler Ernő theol. ak. hallgató pedig Gerok: „Der Bach Kidron“ c. költeményét adta elő mély érzéssel, nagy hatással. Pröhle Károly theol. ak. tanár imája után a templomi ünnepély közénekkel véget ért. A nagyszámu közönség, a gyülekezet apraja-nagyja, lelki kincsekkel, felejthetetlen emlékekkel gazdagodva hagyta el Istenházát. A vendégek és a gyülekezet vezetőinek, előjáróinak tiszteletére a gyülekezeti nőgyület 50 terítékű oszonnát adott. A fehér asztal mellett elhangzott komoly és elmés beszédek sorát a gyülekezeti dalegylet énekszámái tarkították. Kődös estén azzal a meggyőződéssel bucsúztunk vendégeinktől, hogy a hallottak és látottak által mindenki: vendégek és vendéglátók egyaránt sokat nyertek, épültek, gazdagodtak, — közelebb jutottak a világ világosságához.

Tanítói gyűlés. A késmárki tanítói kör decz. 2-án igen látogatott gyűlést tartott, melyen Ratzenberger F. bélai ág. h. ev. lelkész előadást tartott a babonáról. Ugyanazt a testvérünket a bélai gazd. kasszinó elnökének választotta.

Felügyelőváltozás. A nyiregyházi ev. egyház érdemekben gazdag felügyelője, *Májerszky Béla* polgármester, hivatkozással polgármesteri teendőinek szaporodására, és előrehaladó korára, állásáról lemondott. A 33 év óta egyházi pályán működő érdemes férjü távozási szándéka felett az egyháztanácsban Geduly Henrik lelkész, a képviselői ülésen pedig Paulik János lelkész és Somogyi Gyula eddigi másodfelügyelő adtak sajnálkozásuknak kifejezést, egyuttal Májerszkynek örökös tiszteletbeli felügyelővé való megválasztatását ajánlották. A képviselői egyhangú lelkesedéssel csatlakozott ez indítványhoz s Májerszkyt örökös tiszteletbeli felügyelőjévé választotta. Mi is sajnálattal látjuk őt távozni ama helyről, amelynek kiváló buzgósága és odaadása mindig dísz kölcsönzött. Utódjául *Balla Jenő* városi tanácsos, eszperességi világi jegyző választatik meg.

Kérdés. Nagytiszteletű szerkesztő Ur! Nem volna oly kegyes tudunkra adni: vajjon a pesti egyház tankönyv pályázatára beadott pályaművek jelgégéről, számáról és bírálóiról való hírlapi értesítés hol késik az éji homályban? A pályázatra kitűzött határidő (okt. 31) már csaknem 6 hete hogy elmúlt s még mindig nem tudják az írók, vajjon beérkezett-e a kitűzött helyre pályamunkájuk vagy sem! Hiszen, ha egyéb tekintetből nem, ez okból már régen kellett volna közölni legalább annyit, hogy hány és milyen jelgégű művek érkeztek be! Reméljük, hogy igen tisztelt szerkesztő Ur képes lesz e tekintetben az Órálló legközelebbi számában felvilágosítást adni. Szives készségéért fogadja hálás köszönetünket. A pályázók nevében egy nem pályázó.

Meghívó. A győri evangélikus belmissziói egygyület f. évi december hó 13-án délután 5 órakor az evangélikus templomban vallásos estélyt rendez. A vallásos estély műsora: 1. Mathison-Hansen. Előjáték, orgonán előadja Kirchner Elek. 2. Gyülekezeti köz-

ének: 1. Maradj velünk mi Krisztusunk, Mert már estve felé vagyunk; Szent igéd világoskodjék, Mi szívünkben munkálkodjék. 2. E mi tévelygő időnkben Szentlelkedet öntsd ránk bőven, Hogy igédet s szent-ségedet Tisztán megtartsák a hivek. 3. Jézus, óvd meg egyházadat, Nevelj neki hű fiaikat, Akik igédet szeretik S bőven termik gyümölcsseit. 3. Imádság és írásmagyarázat. Mondja Zongor Béla. 4. Tartini: Ária. Hegedűn és orgonán előadják: Dr. Vajda Emil és Kirchner Elek. 5. Az eperjesi vértörvényszék. Előadja dr. Kiss István. 6. Kirchner Elek: Esti dal. Szövegét írta Sántha Károly. Előadja a győri ev. egyházközség vegyeskara. 1. Nyájas, őszi holdas este Messze szól az estharang; Mint a bölcső dajkadajja, Én szívemnek ez a hang. Fenn az égnek, lenn a földnek Néma nyelve igyen esd: Térdepelj le és imádkozz, Kit nyom a bú, a kereszt. 2. Kétszeres csend: a halálé, Mely kifosztá fát, mezőt, És az este, mely a földre Vont fehérülő szemfedőt. Hallni vélem a természet Siri hangját titkosan: Térdepelj le és imádkozz, Ez az élet elrohan. 7. Költemények. Irta és felolvassa Szalay Mihály ev. lelkész. 8. Gyülekezeti közének: Istenben vetjük reményünk! Ő hajlékunk és menedékünk, Aki reánk gondot visel. Ha Ő az őrző pásztorkunk, Ugy soha meg nem fogyatkozunk, Mert Ő nagy dolgokat mivel. A föld megrendülhet, Tengerbe merülhet, De irgalma Kisér végig. Fel az égig. Az Ő királyi székeig!

Lelkészváltások. A veszprémi ev. egyházmegyében Varga Pál galsai és Nagy Sándor b.-szlászói ev. lelkészek elhalálozása folytán megüresedett lelkészi állások f. évi december hó 8-án betöltettek és pedig mind két helyen egyhangú választással. Galsán *Mód A'adár* czelldömölki segédlelkészt, Bszlászón *Magyar Géza* püspöki segédlelkészt választották meg. Mind kettő tisztelt ároni család sarja, kik már az apai házban kora ifjuságuktól fogva megtanulhatták, hogyan kell betöltenünk tisztünk minden igazságát. — A Mindenható nyujtsa nekik szent lelkének megsegítő kegyelmét, hogy épülhessen általuk is az Isten országa s teljesedjenek be a működésükhöz fűzött szép remények!

Meghívók a protestáns estékre. A „Magyar Protestáns Irodalmi Társaság“ pozsonyi köre az egyetemes evang. theologiai akadémia tanárai által kezdeményezett és évek során át sikeresen tartott „Protestáns esték“-et munkakörébe átvéven, ugyanazon czimen kiváló erők szives közreműködésével az e célra legalkalmasabb adventi és böjti időben építő és ismeretterjesztő felolvasásokat rendez. E felolvasások, a vallás, nevelés, történelem és társadalom körébe vágó közérdekű tárgyakkal foglalkoznak. A felolvasások a programmban megjelölt napokon délután 5—6 óráig a theol. akadémia disztermében (Konvent-utca 13., I. emelet), kivételes s a helyi lapokban előre jelzett esetekben pedig az evang. lyceum tornatermében tartatnak. Pozsony, 1908. november 20. Dr. Dobrovits Mátyás elnök. A felolvasások rendje. XXIII.

sorozat. I. November 28-án: Jean Paul a vallásos nevelésről. Dr. Masznyik Endre, theol. akad. igazgató tanár. Költemények. Hamvas József, ev. lyc. tanár. II. Deczember 5-én: A nagy héten német földön. Dr. Losonczi Lajos, ev. lyc. tanár. Versek. Legifj. Sász Károly. III. Deczember 12-én: A gályarab szabadító Ruyter M. emlékünnepe. Dr. Zsilinszky Mihály és Dr. Antal Géza közreműködésével. IV. Deczember 19-én: Protestantizmus és modernizmus. Dr. Sztéhlo Kornél, budapesti ügyvéd, a magyarhoni evang. egyet. egyház ügyésze. Versek. Lampérth Géza. E program alkalmoszerűen szavalatokkal, ének- és zeneelőadásokkal bővül. A teljes programot a helyi lapokban idejekorán közzéteszük. A „Protestáns esték“-re vonatkozó bármely kérdésben szíves útbaigazítással szolgál a „Protestáns kör“ ügyvivő alelnöke, dr. Masznyik Endre theol. akad. igazgató (Konvent-u. 13., I. emelet). A Protestáns esték második kötete 2 koronáért a theol. akadémiában kápható. Ugyanott megszerezhetők a Magyar Protestáns Irodalmi Társaság, a Luther Társaság, valamint a Brit és Külföldi Bibliai-Társaság kiadványai. A tiszta jövedelem az evang. theologusok Otthona javára fordítatik. A kik a „Protestáns kör“-be, mint helyi tagok évi 2 korona díjjal belépni óhajtanak, ez iránt dr. Masznyik Endre ügyvivő alelnöknél (theol. akadémia) vagy Perlaky István kör: pénztárosnál (Konvent-utca 6.) jelentkezhetnek. Ugyanők a kör anyagi támogatását célzó kegyes adományokat is szívesen átveszik.

Uj evang. lapocská. Több szepesi lelkésztestvér advent 3-ik vasárnapján német evang. néplapot indít, mely kéthetenként fog megjelenni hazafias evang. építő tartalommal, Adja Isten, hogy a dolog sikerüljön az egyházas szellem terjesztésével.

Vallásos estélyek. Vettük a következő meghívót: Meghívó. A soproni Evangélikus Olvasó- és Ifjusági Egyesület advent 1., 2. és 3-ik vasárnapján, azaz nov. 29-én, deczember 6-án és 13-án este 6 órakor saját helyiségében (Szentgyörgy-utca 14. sz.) felolvasó estélyeket rendez, melyekre a t. c. egyleti tagokat, valamint egyházközségünknek minden tagját tisztelettel meghívja az intéző-bizottság. Az estélyek tárgyrendje. — Programm. I. November 29-én. Von der christlichen Liebestätigkeit, Vorlesung, gehalten von Pfarrer Dionysius Zábrák. II. Deczember hó 6-án. Hit és szabadság, felolvasás, tartja Gyalog István, balfi evang. lelkész. III. Deczember hó 13-án. Religion und Sitten der alten Ungarn, Vorlesung, gehalten von Lehrer Ludwig Krug. — Az estélyek közénekkel kezdődnek és végződnek.

IRODALOM.

Megjelent a *Kaczián János* budapesti esperes egyetemesen engedélyezett **»Bibliai történetek«** cz. tankönyve 3-ik kiadásban és kapható Kókai Lajos könyvkereskedésében, aki mutatványszámot bárkinek szívesen küld

PÁLYÁZATOK.

Az alsó-sziklasi egyházközségben megüresedett **lelkészi állomásra** ezennel pályázatot nyitok — A lelkészi cselekvények nyelve tót; a hiványi fizetéshez

317 K 60 fill. állami congrua jár. A pályázatok ez évi deczember 18-dikáig hozzám küldendők.

Megjegyzem, hogy nevezett egyházközség a lelkészválasztási szabályrendelet 16 §-a alapján, egy kiszemelt egyént a pályázatban való részvételre külön felhívni határozott.

Rimaszombat, 1908. deczember 1.

Gyürky Pál
kishonti főesperes.

(1-1)

A nagyhonti ág. hitv. ev. egyházmegyébe tartozó önállóított ipolyveczei magyar-nyelvű egyház **rendes lelkészi állomására** pályázat hirdetik.

Ez ujonnan szervezett lelkészi állomás jövedelme következő: 1. Kényelmes lakás kis kerttel. 2. Készpénzben 420 korona, terményben 270 kor., a szántóföld jövedelme 150 kor., palástidj átlag 74 kor., egy alapítvány kamatjévedelme 50 kor.

Az állami adó, a nyugdíjintézeti járulékok s 100 kor. fuvar költség levonásával, kiegészítetik a 788 K s 14 fill. tiszta jövedelem az állam által 811 K s 86 fillérral.

A kellően felszerelt jelentkezés az alólirott főesperes hivatalánál f. é. deczember 20-ig nyújtandó be. Selmeczbanja, 1908. nov. 19.

Händel Vilmos
főesperes.

3-3)

A zólyomi ág. h. ev. egyházmegyéhez tartozó, s távozás folytán megüresedett *Zsibritói* tót anyanyelvű egyház **rendes lelkészi állomására** pályázat hirdetik.

Javadalmazás: 1. Négy szobás lakás, gazdasági épületekkel, kert. 2. Készpénzben az egyház pénztárából 286 kor. 40 fill.; kongrua czimén 288 kor. 3. Kézi és ígás napszám megváltása 116 korona. 4. Földbirtok bérjévedelme 536 kor. 5. Feles 41 p. m., buza 15 p. m. zab 16 p. m. árpa 9 p. m., széna 26 régi mázsa, bor két akó, tűzifa 36 km. 412 kor. becsértékben. 6. Stóla és kolleda 48 korona.

A bányai egyházkerületi lelkészválasztási szabályrendelet értelmében kellően felszerelt jelentkezések alólirott főesperes hivatalánál, f. évi deczember hó 15-éig nyújtandók be.

Kelt Breznóbányán és Budapesten, 1908. nov. 27.

Csipkay Károly s. k. Svehla Gusztáv s. k.
egyházmegyei felügyelő. (2-2) főesperes.

Kérjük az „Evang. Órálló“ igen tisztelt olvasóit, hogy szíveskedjenek könyvszükségletük beszerzése végett minden alkalommal, bármily csekélységre legyen is szükségük, a Luther-társaság ev. könyvkereskedéséhez, Budapest, VIII., Szentkirályi utca 51/a. fordulni.

Könyvkereskedésünk minden ízében evang. vállalat, melynek gyarapodása érdekében áll minden hitsorsosunknak.

Az egyházi irodalmon kívül szállítunk minden hazai és külföldi munkát és iskolai felszereléseket, gyorsan és pontosan.

Megrendeléseket *közvetlenül hozzánk* kérünk, mert *utazó ügynököket nem tartunk.*

Tisztelettel:

3-3

A Luther-társaság Ev. Könyvkereskedése.